

nemes versengésnek csak termékenyítő hatása lehet. Csáky miniszter ígéri, hogy a felvetett eszmével behatóbban fog foglalkozni, aminek alapján azután megítélheti, vajjon a gondolat megvalósítása a mi viszonyainknak megfelel-e. Bizonyos, hogy a versengésnek fejlesztése üdvös dolog, és ha az Irányi által megpendített eszme nálunk megvalósítható, kétséggel jó eredményeket érlelne. (Helyeslés.) kf.

## MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

### Schneller István ünneplése a Magyar Paedagogiai Társaságban.

A Magyar Paedagogiai Társaság szeptember 18-án tartott első őszi ülésén meleg érzelmekkel ünnepelte *Schneller Istvánt*, a pedagógia nyugalmazott egyetemi professzorát, a volt kolozsvári magyar egyetem utolsó rektorát, a személyiség pedagógiájának úttörő magyar művelőjét, a Társaságnak 41 év óta rendes, 18 év óta tiszteleti tagját és volt alelnökét 90. életének betöltése alkalmából. *Kornis Gyula* elnök a következő beszéddel emlékezett meg az ünnepeltről:

#### *Tisztelt Társaság!*

Augusztus 3-án töltötte be a magyar neveléstudomány művelőinek nesztora, *dr. Schneller István* nyugalmazott egyetemi tanár életének 90. évét. Korának merev intellektualisztikus szellemével szemben neveléstudományának alapelveként a *szeretetet* avatta. De a jó Isten is szereti őt, mert ilyen kivételesen magas patriárkai kort engedett meg neki. Másik nevelési princípiuma a személyiség, amelyről egész neveléstudományát a személyiség pedagógiájának nevezte el. A személyiség vagy tiszta Éniség az érzéki és történeti Éniség fölé emelkedve a nevelés végső célja. Ha Schneller Istvánnak gazdag tudományos munkásság közepett eltöltött életét és e mögött rejtőző szellemi szerkezetét szemügyre vesszük, benne valóban a tőle szerkesztett személyiség-fogalom tiszta és nemes megtestesülését szemlélhetjük: egész élete abban telt el, hogy egyéni sajátosságainak teljes erejével szabadon szolgálta a nemzeti közösséget és az emberiséget. A nagy német idealizmus szellemében növe fel, mindmáig megőrizte ennek az idealisztikus szellemnek alapvonásait. A személyiség neveléstudománya éppen ma különösen figyelemreméltó és időszerű, amikor világszerte erős a törekvés arra, hogy az egyén merőben uniformizáltassék és csupán a társadalom gépezetének minden személyi vonást elnyomó, vakon engedelmeskedő, mechanikusan működő pusztá csavarja legyen.

Schneller István Társaságunknak 41 év óta rendes, 18 év óta tiszteleti tagja és tizenkét éven keresztül töltötte be az alelnöki tisztet. Indítványozom, hogy ez ülés határozatából társaságunk üdvözlő iratot intézzon Schneller István professzor úrhoz.

Az elnök beszédének elhangzása után *Gyulai Agost* titkár bemutatta az ülés határozatából Schneller Istvánhoz intézendő üdvözlő iratot. Ez a következő:

*Méltóságos Urunk!*

*Mélyen tisztelt Professzor Úr!*

A Magyar Paedagogiai Társaság, mely szerencsés volt Méltóságodat négy évtizeddel ezelőtt rendes tagjává s majdnem két évtizeddel ezelőtt tiszteleti tagjainak díszes sorába választhatni, majd két lustrumon át elnökségének tagjai között is tisztelhetni, megilletődött, mély tisztelettel és lelkes örömmel lép az ünneplők közé, kik Méltóságodat 90. életévének Isten kegyelmes jóságából való betöltése alkalmával őszinte szívből jövő szeretettel és ragaszkodással üdvözik.

Társaságunk, mely a magyar pedagógiai tudomány jelesebb művelőit egyesíti magában, leginkább van hivatva megérteni és megbecsülni azt a kiválóan értékes és nemes irányú, tudományos nemzetnevelő munkásságot, melyet Méltóságod a magyar nevelésügyi elmélet és gyakorlat mezején sok évtizeden át kifejtett, s midőn ebből a tudatból fakadó nagyrabecsülésének és mély tiszteletének e nevezetes ünnepi évforduló alkalmából Méltóságod előtt kifejezést ad, egyben azzal a hő óhajtással fordul az Égek Urához, hogy áraszsa Méltóságod nemes életére továbbra is legmagasabb kegyelmét, adjon áldást soha el nem csüggedő magasztos törekvéseire és mindvégig nagybecsű nemzetnevelő munkásságára.

Mély tisztelettel kérjük Méltóságodat ez alkalommal, kegyeskedjék Társaságunkat és törekvéseinket nemes érdeklődésével a jövőben is megajándékozni és kegyeskedjék számunkra továbbra is megőrizni szíves szeretetét, mely mint a magyar pedagógusok nesztorának rokonérzése és vonzalma Társaságunknak mindenkor legbecsesebb értékei közé fog tartozni.

Fogadja Méltóságod mély tiszteletünk és ragaszkodásunk kifejezését, mellyel vagyunk a Magyar Paedagogiai Társaság folyó évi szeptember hó 18-án tartott ülésének határozatából

Budapesten, 1937. évi szeptember 18-án.

*Gyulai Agost* s. k.

a Magyar Paedagogiai  
Társaság titkára.

*Kornis Gyula* s. k.

a Magyar Paedagogiai  
Társaság elnöke.

\*

1937. szeptember 18-án *Kornis Gyula* elnöklésével tartott évadnyitó felolvasó ülésünk tárgysorozata ez volt: 1. *Schneller István* ünneplése (1. fentebb). 2. *Madzsar Imre*: Írás, nyelv, beszéd. 3. *Mitrovics Gyula*: A tanárképzés reformja.

Felelős szerkesztő: *Nagy J. Béla*, felelős kiadó: *Padányi-Frank Antal*.

26 456. — K. M. Egyetemi Nyomda, Budapest VIII, Múzeum-körút 6. (F.: Thiering Richárd.)